

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 40. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297691008/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

til at befale deres Kuds at holde – Det var to Damer, en aildrende, og en som saae ud til at være en Datter af hende. Begges Dragt og Mine sagde, at de var af Stand – Paa Forsædet, sad en Mand, omtrænt imellem Fyrgetyve og et Halv-Hundrede. – Hans Udseende var Helbred og Styrke selv, af hans Øyne sluttede man sig til en naturlig Munterhed, der ikke turde være sig selv bekjendt – I det øvrige var hans Mine indtagende, venlig, medlidende ydmyg og devot. – Hans Mæle var svagt – Hans Tale selv, var indrettet til at behage, undertiden skikkede til at tage imod to Meeninger, altid kort og afbrudt med Suk – Hans Klæder var sorte – Hans Lintøi overmaade fiint – Hans heele Dragt var simpel, men af en udsøgt, en yderlig Reenlighed og Nethed – Hans – men vi veed ikke, hvorfor vi faae Lyst, til at beskrive denne Person saa nøye –

De spurgte vor Panthakak, hvad for et Vanheld der var mødt ham, og han var glad ved at faae nogen, at fortælle det – Han fortalte det og uden Betænkning, med alle sine mindste Omstændigheder, med al den Veltalenhed, der er saa naturlig hos en der er yderlig og nyelig fornærmet. – Den sortklædte Mand saae imod Himmelen, og drog dybe Suk, hvergang de kunde blive horte – Den unge Dame smilede undertiden bag ved Viften, og den gamle Dame, lukkede Munden saa høyt op som hun vel kunde, rystede med Hovedet, og sagde den ene gang over den anden Ih! – – nu kan man dog see! – Imidlertid tilbød hun Herr Panthakak, da han havde endt sit bedrøvelige Eventyr, den fjerde Plads, som var ledig i Careten, maaskee af Medynk, maaskee af Hofflighed, maaskee og for at faae noget meer at høre om Reveren, eller og, hvilket i sig selv kunde være denne gode Dame ligemeget, for at høre det samme fortalt endnu tre eller fire Gange. – Thi at hun gjerne vilde høre fortælle, var langt fra ikke af Nys-Gjerrighed, men allene for at have den Fornøjelse, at kunde sige hvert Øye-Blik: Ih! – – nu kan man dog see. – Dette var ikke Panthakaks Sag at undersøge – Han bukkede sig dybt, deels for at takke, deels for med det samme, at tage sin Hat og Paryk op; hvorpaa han uden videre Omstændighed sprang i Vognen; og nu – – Fahr zu Kutscher! – –

Undervejs fik han Leylighed til at betragte sine Velgjørere noget nøyere. – Ved Naturens uimodstaelige Magt, faldt hans Øyne først paa den yngre Dame, en munter Skjønhed. Men han, som fra sine Barns-Bæen vidste udenad, at intet er bedrageligere end et deyligt Ansigt, fandt at hun var farlig, og rimeligviis fuld af Ondskab. Han

rev derfor sine Øyne, saa nødig som de vilde, fra hende til den ældre – Men saa gjetne, som han vilde af Taknemmelighed, kunde han ikke, fra hvad for en Side, han og betragtede hende, see at hun var andet, end et got gammelt Faare-Hoved – Sin sukkende Sidemand – den eneste som egentlig er os magtpaaliggende, siden vi formode nærmere Bekjendtskab med ham – troede han, efter at have betragtet og sammenlignet alting nøye, uden at forløbe sig, at kunde holde for en af de Brødre der var ham saa vel bekjendte – Han gik videre, og sluttede sig til, at han formodentlig havde det unge Fruentimbers Sjæl under sin Bestyrelse; og den, som den Gamle foregav og maaskee troede at have; under Contribution. Men forunderligt var det, at han, det være nu Sympathie eller ikke, fandt meer og meer Tilboyelighed til denne sin Sidemand. – Vi kalde det forunderligt, da Herr Panthakak, som man veed, paa nogen Tid havde været meer, end koldsindig imod dette Slags Folk. Han kunde ikke blive træt af at see og høre paa denne – Han talte bestandig til ham, og blev fornøyd, naar han kunde tilnøde sig et Svar, om det og kun bestod af to Ord og et Suk – Tilsiest troede han endog at skulde kjende ham igjen; eller i det mindste at finde megen Lighed, imellem disse Lineamenter, og en andens, han vidste ikke hvem, som han havde sect for, han vidste ikke hvor – Han tog sig i denne Henseende den Frihed, at spørge om hans Navn – – Christlieb Vögellein svarte Broderen og sukkede – Christlieb Vögellein, et smukt Navn! – – men jeg kjender det ikke – Og Deres min Herre, spurgte Frøkenen? – Christian Panthakak – Pfui! – svarede hun, og blev rød, fordi hun folte, at hun havde svaret saaledes – og ih! – – nu kan man dog see! svarede den aldrende Dame, uden at føle noget derved. –

Under saadanne og andre Samtaler naaede de det Verts-Huus, hvor Kudsken skulde bede; og de steg af, uden at Herr Panthakak endnu kunde smigre sig med nogen betydelig Fremgang i dens Ven-skab, som han holdt saa meget af, uden at kunde sige hvorfor – Middags Taffeler blev dekket til tre – Damen, hendes Datter, og deres Samvittigheds Raad satte sig ned; og Herr Panthakak blev staaende temmelig forlegen mit paa Gulvet – Frøkenen mærkede det først, rykkede sin Mama i Ermet, og vidskede »Panthakak – Hun saae paa ham, og efter nogen Betænkning faldt det hende med et ind – Ih! – sagde hun, nu kan man dog see, havde vi ikke nær forglemt den Stakkel – Den slemme Røvere har ventelig og taget hver Skilling fra